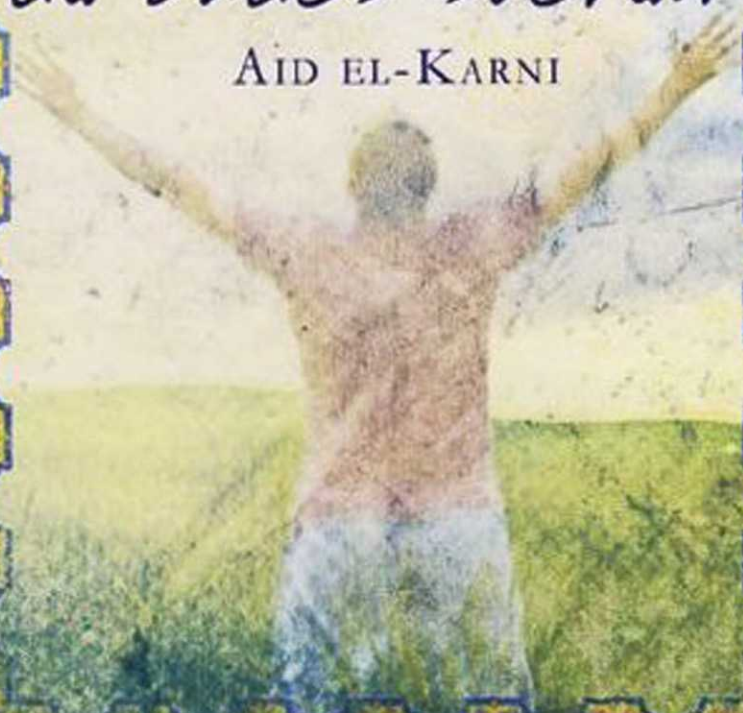

30 RAZLOGA *da budeš sretan*

AID EL-KARNI

GRABUS

Aid el-Karni
30 RAZLOGA DA BUDEŠ SRETAN

PRIJEVOD DJELA
Abdurahman Kuduzović

RECENZIJ
Dr. Munir Mujčić

IZDAVAČ
BOOKLINE

LEKTOR
Omer Resulović

ZA IZDAVAČA
Edin Bećirović

KOREKTOR
Dr. Zuhdija Hasanović

UREDNIK
Haris Grabus

DTP
Suhejb Djemali

ŠTAMPARIJA
Dobra knjiga d.o.o.
Sarajevo

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

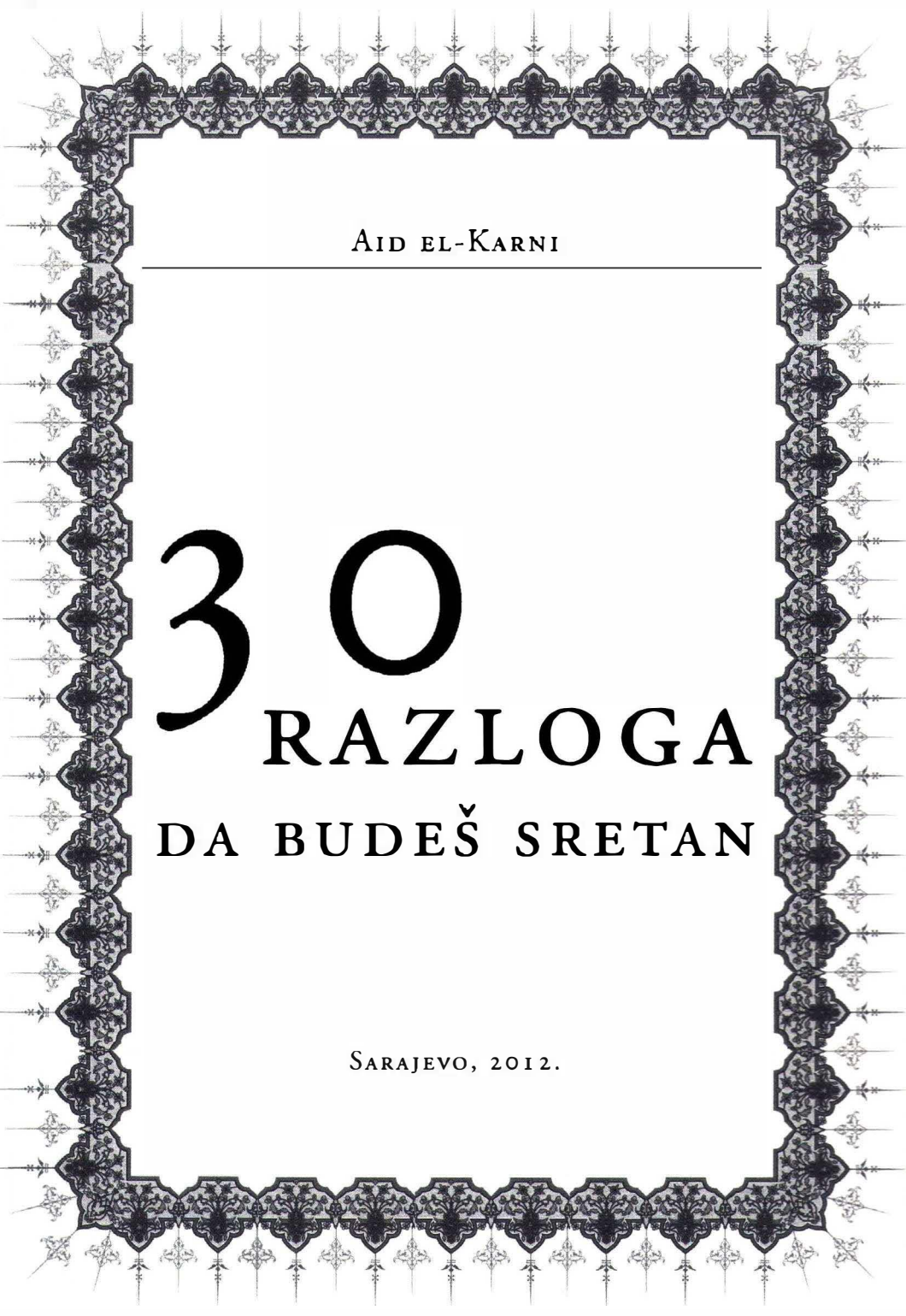
28-42

el-Karni, Aid

(Trideset) 30 razloga da budeš sretan / Aid el-Karni. - [prijevod dijela Abdurrahman Kuduzović]
Sarajevo: Bookline, 2012. - 84 str.; 21 cm

ISBN 978-9958-694-60-8

COBISS.BH-ID 19666694

AID EL-KARNI

30
RAZLOGA
DA BUDEŠ SRETAN

SARAJEVO, 2012.

Uvod

Sva zahvala pripada Svevišnjem Allahu, neka je mir i spas na Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, njegovu porodicu i na sve ashabe.

Ovu sam brošuru napisao u izuzetno kratkom vremenskom periodu, i to u blizini Kabe, Allahove kuće, gdje je Allah, dželle šanuhu, spustio Objavu.

Nastojao sam na jednom mjestu objediniti smisao desetina knjiga koje govore o fenomenu sreće. Drage čitaocē, nisam te opteretio imenima prenosilaca, niti izvorima, to sam izostavio. I nadam se da će Plemeniti Allah u ovom trudu dati korist na ovom i na budućem svijetu.

Ova brošura poziva u sretan, smiren, dostojanstven život. A čitalac je treba iščitavati i razmišljati o značenji-

ma, te naposljetku sebi obećati da će postupati u skladu sa savjetima koji se u njoj nalaze. Nadam se da će biti čitana i u porodičnoj atmosferi, na minberima, citirana u predavanjima... Ja bih ovu brošuru uporedio s ružom: lahka je, lijepo miriše i može se držati na bilo kojem mjestu.

Kad budeš čitao ove redove, zapitaj se jesi li saznao nove informacije, jesi li duševno bogatiji. Nadam se da će odgovor biti pozitivan, i to je upravo ono što ja želim, a Svemogući Allah podržava lijepe namjere, moj uspjeh od Njega zavisi, na Njega se oslanjam i Njemu se skrušeno obraćam. U daljem tekstu navest ću trideset načina pomoću kojih možeš biti sretan.

I .
BUDI ZAHVALAN ALLAHU
NA BLAGODATIMA!

Razmišljaj i spominji Allahove, dželle šanuhu, blagodati jer su one svugdje prisutne i ne mogu se nabrojati: **“Čak i kad biste Allahove blagodati brojali, ne biste ih nabrojali...”** (Ibrahim, 34). Čovječe, posjeduješ ovosvjetske blagodati, a nisi ih svjestan. Zdrav si, na sigurnome, opskrbljen, uživaš u blagodati svježeg zraka, konzumiranja pitke vode, nisi slijep, niti nijem, niti sakat: **“...i da vas izdašno dariva Svojim blagodatima, i vidljivim i nevidljivim?!”** (Lukman, 20); **“...pa, koju blagodat Gospodara svog vi poričete?!”** (Er-Rahman, 13)

Je li bezazlena blagodat to što možeš hodati, a znaš da postoje sakati ljudi, koji ne hodaju?! Je li zanemario to što možeš spavati, a znaš da postoje ljudi koje peku oči, pa ih muči nesаница?! Trebaš li zaboraviti to što ti bez poteškoće konzumiraš lijepu hranu i hladnu vodu, a možda baš u tvojoj blizini žive ljudi koji to ne mogu?!

Razmisli o blagodati sluha, i o tome da te je Svemoćući Allah poštedio gubitka ovog dara! Uoči na sebi blagodat vida i to da te Allah sačuvao od sljepila! Primijeti ljepotu svoje kože, i znaj da je Allah Taj Koji te je sačuvao od šuge i kožnih bolesti! Imaj na umu da si razuman, da te je Gospodar poštedio ludila i maloumnosti...

Bi li svoj vid dao za brdo zlata?! Ili bi sluh, možda, zamijenio, dao, za brdo srebra?! Ili bi, možda, pristao blagodat govora zamijeniti za najljepše palače?! A bi li svoje ruke zamijenio za ogrlice od bisera i dragog kame-nja?! Uistinu, uživaš u obilnim, velikim blagodatima, ali toga nisi svjestan.

Zašto si ponekad zabrinut, tužan i potišten, a imaš dovoljno kruha, vode, grijanje u stanu, miran san i zdrav si?! Da ti je imati ono što nemaš, a zaboravljaš se zahvaliti na onome što već imaš. Također, uznemirit ćeš se i zbog

neuspjeha u poslovanju, a u tvojim su rukama ključevi sreće, darova, blagodati...

Da razmišljamo i budemo zahvalni, poruka je Allahova: **“...i u vama samima, zar ne vidite!?”** (Ez-Zarijat, 21). Pokušaj razmisliti o sebi, o blagodati porodice, o domu, o radnom mjestu, o zdravlju, o prijateljima i, uostalom, o svim blagodatima ovog svijeta, ali nemoj biti jedan od onih u vezi s kojima je Sveznajući Allah rekao: **“Oni priznaju: blagodat je od Allaha, i potom blagodat poriču, a mnogi od njih su nevjernici.”** (En-Nahl, 83)

2.

NE OSVRĆI SE NA PROŠLOST!

Prisjećanje prošlosti, razmišljanje o njoj i tuga zbog nje ludost su i budalaština. Razumni ljudi definitivno zaklope stranice prošlosti, ne misle o njoj, zauvijek je zanamare i zaborave. Ona je u pretincima njihovih mozgova, ne dopuštaju joj da ikada "ugleda" svjetlo dana, niti dozvoljavaju da je sjeta povrati, ali niti da opravdaju svoje postupke u prošlosti. Jednom riječju, oni ne dopuštaju da ih prošlost proganja, tim više jer je prošlost ništavna. Zato, nemoj živjeti pod teretom onog što se desilo, izbavi se i sustegni od te nerazumnosti. Zar to želiš vratiti rijeku u riječno korito, ili učiniti da se Sunce vrati na svoju prijašnju, već pređenu putanju, ili se pak želiš

vratiti u majčinu utrobu, ili možda učiniti da se mlijeko vrati u vime, ili pak nastojiš vratiti suzu u oko...

Osvrtanje i saživljavanje s prošlošću donijet će ti nemir i čežnju, past ćeš pod utjecaj onog što se desilo, pa ćeš živjeti ponižen, nesretan, u strahu i strepnji.

Onaj ko se zabavlja prošlošću upropaštava i pomućuje sadašnjost, te što je, još gore, umanjuje svoju želju za životom. Allah, dželle šanuhu, govorio je u Kur'anu o jednoj skupini prijašnjih naroda i o njihovim djelima, pa je to kazivanje završio konstatacijom: **“Taj je narod bio i nestao...”** (El-Bekara, 134). Dakle, stvar je bila i prošla, i nema koristi od pretresanja prošlosti, niti čovjek, i kad bi htio, može promijeniti tok historije.

Onaj čovjek koji se vraća u prošlost sličan je čovjeku koji melje brašno, odnosno slični čovjeku koji sakuplja razbacanu piljevinu, pa je ponovo raznosi po livadi.

Onome ko žali za prošlošću neki su ljudi davno rekli: “Time što radiš nećeš mrtve vratiti na ovaj svijet!” Neki ljudi koji su umjeli razgovarati sa životinjama upitali su magarca: “Zašto ne preživaš?”, na šta je odgovorio: “Preživavanje je samoobmana.” Značenje je: sijeno sam pojeo, i stvar je završena.

Problem je u tome što mi nemamo pod kontrolom sadašnjost, pa smo se zbog toga zaokupili prošlošću, te ono vrijedno što posjedujemo dajemo za ono što je bezvrijedno i daleko.

Znaj da svi ljudi i džini, čak kad bi jedni drugima pomagali, ne mogu vratiti prošlost, to je to apsurd.

Razboriti se ljudi ne osvrću nazad, utoliko prije što vjetar puše prema naprijed, matica teče nizvodno, karavan se kreće naprijed, pa nemoj se suprotstavljati zakonima koji vladaju na Zemlji.

3. POSVETI SE DANAŠNJEM DANU!

Živi današnji dan. Kad se probudiš, nemoj se nadati da ćeš živjeti do noći. Živi kao da jučerašnji dan, sa svojim dobrom i zlom, nije ni postojao, i da, također, sutrašnji dan ne postoji. Pokušaj zamisliti da tvoj život sačinjava samo dan u kojem se nalaziš, to jest kao da si danas rođen, i kao da ćeš danas umrijeti. Jedino ćeš na taj način izbjeći razmišljanje o neprilikama u prošlosti te očekivanje budućnosti koja može biti zastrašujuća. Svoj trud, ambicije i težnje posveti današnjem danu. Reci sebi: "Danas ću sve namaze skrušeno obaviti, obavljat ću i nafile, čitat ću Kur'an razmišljajući o značenju njegovih ajeta, spominjat ću Plemenitog Allaha iz srca, sve

ću svoje obaveze smjerno izvršiti, lijepo ću se ponašati, bit ću zadovoljan onim što mi Allah dâ, vodit ću brigu o izgledu, o tijelu, nastojat ću donijeti korist drugim ljudima...”

Učini da ti svaki dan bude izuzetno dug. Pretvori sate u godine, a minute u mjesece, pa čini dobro, a plodove ćeš ubrati, i moli Allaha da ti oprostí grijehe; spominji Ga, pripremaj se za posljednje putovanje, čitaj korisne knjige...

Ako tako postupiš, živjet ćeš sretan i zadovoljan, siguran i smiren, nećeš prigovarati zbog nafake, niti zbog porodice, niti zbog posla, niti zbog razine znanja, niti zbog položaja u društvu, niti ćeš se ljutiti, niti ćeš ikome zavidjeti, niti ćeš biti pakostan... Allah, dželle šanuhu, obratio se Musau: **“To što ti dajem, ti uzmi i od zahvalnih ljudi budi!”** (El-E‘raf, 144)

Neka moto: “današnji dan!” stoji na tvom radnom stolu. Šta misliš, ako danas imaš vruć kruh, treba li ti smetati što si jučer možda jeo suhu hranu, ili te pak uznemirava to što ne znaš kakvu ćeš hranu sutra imati na trpezi?! Ili, šta misliš, ako danas imaš pitku, hladnu vodu, zašto da tuguješ što si jučer pio, možda, vodu neprijatna okusa, ili što ćeš, možda, sutra piti ustajalu vodu?!

Kad bi čovjek bio iskren prema sebi, uspio bi uz, veliku, čvrstu, nepokolebljivu volju, nametnuti sebi princip življenja današnjeg dana.

Ako budeš živio današnji dan, izgradit ćeš svoju ličnost, usredsredit ćeš se na obaveze, nećeš govoriti ružne riječi, nećeš nikoga vrijeđati, niti ćeš koga ogovarati... Jednom riječju, uspostaviti ćeš potpuni red i poredak u svemu.

Ako me poslušаш u ovome, iz sebe ćeš odstraniti sve poroke: oholost, umišljenost, pokazivanje pred svijetom, netrpljivost prema drugim ljudima, ružno mišljenje o njima...

Ako se posvetiš današnjem danu, nastojat ćeš posjetiti bolesnog, otići na dženazu, nahraniti gladnog, pomoći unesrećenom, stati na stranu obespravljenog, zauzeti se za slabog, učiniti dobročinstvo učenom, smilovati se djetetu, iskazati poštovanje prema starijem...

Neka čovjek kaže: "O prošlosti moja, zađi zajedno sa suncem, za tobom plakati ja neću, niti ću se na tebe uopće osvrnuti, zato što si me nepovratno ostavila!" Isto tako, neka rekne: "O budućnosti moja, ti si meni sušta nepoznanica, neću se predati snovima, neću sebe žrtvovati zbog umišljene sreće, niti ću te požurivati", jer sutrašnji je dan nestvaran, nije dostojan spomena.

Najljepše što može učiniti onaj ko želi sreću, miran i
lijep život jeste to da živi današnji dan.

4.

NE POŽURUJ BUDUĆNOST!

Plemeniti je Allah rekao: “**Odredba Allahova došla je, vi je ne požurujte...**” (En-Nahl, 1). Ako želiš biti sretan, ne požuruj budućnost, sve će se desiti u svoje vrijeme. Budućnost je nestvarna, nema ni lice ni naličje, i zbog čega se onda njome zamarati, zašto strahovati od nesreća i nemilih događaja, koji se možda neće ni desiti. Štaviše, možda će čovjek imati blistaviju budućnost nego što ima sadašnjost. Budućnost je gajb, dio nama nepoznatog svijeta, i ona se ima desiti. Ne treba se čovjek ni utrkivati s njom, ta možda će već danas umrijeti, a možda će i poživjeti.

Šerijat osuđuje nezdravo razmišljanje o budućnosti i pokušavanje da se pronikne u gajb, jer je upravo to oblik duge, lažne nade, a to neminovno vodi u uznemirenost; i zdrav razum također osuđuje zaokupljanje budućnošću.

Mnogi ljudi strahuju da će biti gladni, goli, bolesni, siromašni, na razne načine iskušani, a sve je to od šejtana. Uzvišeni Allah kaže: **“Šejtan vam obećava siromaštvo i naređuje vam škrtnost. A Allah vam obećava oprost Svoj i dar. Allah sve obuhvata i svezajući je.”** (El-Bekara, 268)

Mnogi ljudi već sad plaču iz straha da će sutra biti gladni, ili što vjeruju da će se razboljeti za godinu dana, ili što su uvjereni da će se Sudnji dan desiti za stotinu godina itd.

Čovjek, čiji je život u Božijoj ruci, ne treba tvrditi nešto o čemu ništa ne zna. Čovječe, ako ne znaš kad ćeš umrijeti, a uistinu ne znaš, ne trebaš se zaokupljati neizvjesnostima. Živi u miru, neka sutrašnji dan svane, danas ne misli kakav će on biti.

Zbilja su začudni oni ljudi koji se bezmjerno brinu o budućnosti, a o njoj apsolutno ništa ne znaju.

5.
**BUDI SPREMAN NA
NEPRIJATELJSTVO LJUDI!**

Maloumnici i niski ljudi ružno govore o Stvoritelju, Opskrbitelju, Jednom, Jedinom, o Onom osim Koga nema drugog boga, pa šta onda mi, smrtnici, grešnici očekujemo od takvih ljudi?!

Znaj da ćeš i ti biti žestoko napadnut, nećeš moći izbjeći neosnovane, teške osude! Bit ćeš izložen ciljanom ponižavanju, sve dotle dok se budeš zalagao, dok budeš gradio, utjecao na svijet. Maloumnici te neće ostavljati na miru, činit će sve ono što ti smeta, ono zbog čega ćeš i zaplakati, možda će te i fizički napasti, pa ćeš poželjeti bestragom nestati. Pjesnik je spjevao: "Ljudi će ti zavidni

biti ako ono što si ostvario ti, ne ostvare oni,/jer među svijetom zavidnih i opakih ima ljudi.”

Kao što onaj koji sjedi ne može pasti, tako i ljudi nisu zavidni u pogledu onoga što ništa ne vrijedi, ali jesu, i bit će ti zavidni ako ih nadmašiš u čestitosti, znanju, bontonu, imetku... Takav, u njihovim si očima grešnik čiji je grijeh neoprostiv. Prihvatit će te ako se odrekneš svih Allahovih darova i blagodati, vrijednosti i pohvalnih osobina, pa postaneš luđak, budala, ništica, bezvrijedna jedinka. Eto, to oni žele.

Rješenje je u tome da ne čuješ njihove primjedbe, osude i ponižavanja. Budi čvrst kao brdo, ili kao stijena na kojoj ljudi kuju gvožđe da pokažu njenu čvrstinu. A ako pak budeš čuo sve njihove prigovore, primit ćeš ih srcu, i tako im pomoći u ostvarenju njihove najveće želje – da pokvare i zagorčaju tvoj život. I zato im oprost, okreni se od njih, zanemari ih, pa ti neće biti teško zbog onog što oni spletkare. Također, znaj da njihovi neumjesni prigovori i osude tebi idu u prilog, jer čovjeka drugi osuđuju onoliko koliko on uistinu vrijedi.

Ti nikad nećeš moći spriječiti ljude da te ogovaraju, ali možeš te njihove klevete “pokopati” u zemlju, okrenuti se od njih i odbaciti ih u potpunosti. Neka ti u tome

moto budu Allahove riječi: **“Zbog gnjeva svog umri-te!”** (Alu Imran, 119)

Pjesnik je spjevao: “Na prigovor pokvarenjaka osvrćem se onoliko koliko se na meket jarca uspaljenog osvrćem.”

Štaviše, njihovu ćeš nesreću povećati ako budeš još čestitiji nego što si bio, odnosno bolji čovjek i ako budeš manje griješio: “Ako dobrote moje, kojima se tebi približiti želim, mahanama smatraš ti,/reci mi onda kako ću ti se za ono što sam činio izviniti!”, veli pjesnik.

Trebaš još znati da je apsurd biti omiljen i prihvaćen od svih ljudi, to jest da ti niko ne može naći nedostatak.

6. NE OČEKUJ ZAHVALNOST OD LJUDI!

Treba znati da će Allah nagraditi dobročinitelje. On je stvorio ljude i džine i opskrbio ih zato da Mu budu zahvalni, ali mnogi obožavaju nekoga drugog, a ne Allaha, i zahvalni su nekom drugom, a ne Njemu. To je tako, jer su ljudi po prirodi nezahvalni i opori. Stoga se nemoj iznenaditi ako ti ljudi ne zahvale na dobročinstvu, štaviše, možda ga i ne primijete. Još nešto! Može se desiti da ti zbog toga istog dobročinstva postanu neprijatelji i napakoste ti – samo zato jer si prema njima bio dobar. Allah, dželle šanuhu, objavio je: **“A oni prigovore upućuju samo zbog toga što su**

ih Allah i Njegov Poslanik bogatim učinili iz blagodat i svoje...” (Et-Tevba, 74)

Desi se da čovjek stekne dijete, za njega se maskimalno žrtvuje i odgaja ga, pa se naposljetku to isto dijete otuđi i postane neposlušno, obezvređujući i negirajući roditeljevo dobročinstvo, zbog čega roditelj doživi iskušenje i patnju.

Zbog toga se ti, dobročinitelju, čije dobročinstvo poriču bezosjećajni koji uništavaju volju za životom, trebaš nadati nagradi od Onog Čije su riznice vječne.

Ja te ovim savjetom ne potičem na zapostavljanje dobročinstva prema ljudima, već te pripremam na to da ne očekuješ zahvalnost, zapravo da očekuješ poricanje svog dobročinstva, i neka ti nipošto ne bude teško što su ljudi takvi.

Rješenje je u činjenju dobra radi Allaha, u tom si slučaju svakako dobitnik, poslije toga neće ti nauditi ničije ponižavanje, a niti nezahvalnost. Zatim, zahvali se Allahu što je tebe izabrao da činiš dobro, a njima je dao da čine zlo. I znaj da je onaj koji daje bolji od onoga koji uzima. Sjeti se Allahovih, dželle šanuhu, riječi: **“Mi vas samo radi Allahova lica hranimo, od vas nadoknadu niti zahvalnost ne želimo!”** (El-Insan, 9)

Mnogi svjesni ljudi zaprepaste se kad vide koliko ljudi mogu biti nezahvalni i niski, kao da nikad nisu čuli Allahove riječi u kojima govori o otuđenosti i buntovnosti takve kategorije ljudi, i kao da nikad nisu pročitali ajet: **“I kad mu nevolju njegovu otklonimo, on tada – kao da Nam se ni molio nije zbog nevolje što ga zadesi – svojim putem nastavlja...”** (Junus, 12)

Nemoj dopustiti da te iznenadi ako te kakav “beživotan” čovjek osudi i napadne zbog usluge koju si mu učinio, nemoj se iznenaditi ako te čak udari štapom koji si mu dao da se njime posluži. Bit će ti lakše ako budeš imao na umu da su ljudi nezahvalni prema Gospodaru, a prema ljudima pogotovu.

Tu je sljedeći stih: “Učih ga svakim danom da strijelom precizno gađa, a kad gađanje on usavrši, mene poče gađati.”

7

ČINI DOBROČINSTVO LJUDIMA!

Lijepo je kad čovjek čini dobročinstvo drugima. Iz toga on izvlači veću korist od onih kojima čini dobro. Naime, osjeća širokogrudnost, moralni napredak, smirenost, duševnu ravnotežu...

Ako osjetiš da te pritišće kakva briga ili bol zbog nečeg, učini nekome dobro, i osjetit ćeš olakšanje. Udiجلي siromašnom, pomozí obespravljenom, spasi unesrećenog, nahrani gladnog, posjeti bolesnog, pa ćeš osjetiti kako te sreća prožima.

Onaj koji čini dobročinstvo drugim ljudima sličan je mirisu, a miris osjete oni koji s njim rade, i oni koji ga prodaju, i oni koji ga kupuju.

Dobročinstvo je lahko učiniti. Osmijeh u lice potrebitih i lijepa riječ njima upućena imaju status trajne sadoke. U jednom hadisu stoji da je milostinja nasmiješiti se u lice drugog muslimana. S druge strane, namrgođenost je objava "rata" čije su posljedice kobne.

Sjetimo se da je neka bludnica Izraelćanka zaslužila Džennet, čije je prostranstvo veliko kao nebesa i Zemlja, jer je napojila žednog psa. To je tako, jer je Allah, Onaj Koji nagrađuje, milostiv, zahvalan, lijep, voli lijepo, bogat i neovisan.

O vi kojima prijete da ćete biti nesretni i koji se bojite da će vas strah savladati, požurite činiti ljudima dobročinstvo, pomažite potrebnima i budite na usluzi, pa ćete zasiguro osjetiti veliku sreću: **"...onaj koji bude imetka svog darivao, da bi se očistio, ne smatrajući pritom da mu je iko dužan blagodat kakvu ili nadoknadu, već samo radi lica Gospodara svog Svevišnjeg, i taj će, zbilja, zadovoljan biti!"** (El-Lejl, 18-21)

8. ISKORISTI SLOBODNO VRIJEME!

Oni ljudi koji imaju slobodnog vremena naći će razlog za suvišan govor i prenošenje kojekakvih vijesti, jer je njihova svijest raštrkana i zadovoljni su da budu s besposličarima.

Najopasnije stanje u koje čovjek može zapasti jeste slobodno vrijeme, a takav je čovjek sličan autu kojim po nevremenu upravlja neiskusni vozač.

Ako imaš slobodnog vremena, pripremi se za brige i strahove, utoliko više jer ćeš, nezaokupljen nečim što je korisno, razmišljati o prošlosti ili o budućnosti. Rješenje je zaokupiti se plodonosnim djelima, a ne prepustiti se dokolici, jer ona čovjeka polahko, ali sigurno uništava.

U slobodnom je vremenu neprimjetna patnja. U nekim zatvorima u Kini zatvorenici su izloženi jednoj sasvim prosto, ali u isto vrijeme psihički teškoj kazni. Naime, kažnjava ih se na taj način da iznad njih bude stavljena cjevčica iz koje svake minute kapne samo jedna kap, pa zatvorenik praktično poludi čekajući da na njega padne sljedeća kap vode.

Znaj da dokolica vodi u nemar i da savršeno uništava čovjekovu volju i razum. To je, uvjetno rečeno, rat koji se vodi u samom čovjeku.

Ako ti je dosadno, odmah klanjaj dobrovoljni namaz, ili čitaj Kur'an, ili čini zikr, ili čitaj korisnu knjigu, ili piši nešto korisno, ili pospremi svoju radnu sobu, ili uredi kuću, ili učini nekome kakvu uslugu, a sve da bi, kako ljudi vele, "ubio dosadu", i znaj da sam ti ja iskreni savjetnik.

Autoritativni liječnici tvrde da će čovjek ostvariti 50% sreće u životu ako se ne preda besposlici. Još jedan dokaz da je to tako jeste činjenica da su ljudi koji se bave nečim, naprimjer, poljoprivrednici, pekari i oni koji rade teške fizičke poslove, veseli, prožima ih osjećaj sreće, a da, s druge strane, oni koji imaju vremena napretek žive teškim životom, potišteni i uplakani, kao da su teško bolesni.

9. NE BUDI BESKIČMENJAK!

Nemoj se stapati s drugim ličnostima i nemoj ih u svemu oponašati, u protivnom uvijek ćeš patiti. Mnogi ljudi zaborave sebe, zapostave svoju boju glasa, svoje pokrete, svoj način izražavanja, svoje sposobnosti i prilike kako bi postali druge ličnosti. To je izvještačenost, nedostatak ukusa, samouništenje duše i tijela. Od Adema, alejhis-selam, do posljednjeg čovjeka koji će postojati na Zemlji, nisu postojala i niti će postojati dva potpuno identična čovjeka izgledom, pa zašto onda da postoje dva potpuno identična čovjeka kad je riječ o sposobnostima i o ponašanju.

Znaj da si jedinstven, neuporediv i neponovljiv. Niti je prije tebe postojao neko sličan tebi, niti će takav

postojati poslije tvoje smrti, zato se ne opterećuj pokušavanjem da nekoga slijediš i da se s nekim “stopiš”.

Zato živi u skladu s onim što ti je dato, ne pokušavaj promijeniti boju svog glasa, niti naglasak, niti način hodanja, već se nastoj prosvijetliti Objavom, ali ne smiješ negirati svoju unikatnost i samostalnost.

Dopusti da te ljudi znaju onakvim kakvim su te i prvi put upoznali. Ostani privržen svojim ukusima i uvijek imaj na umu hadis u kojem stoji da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *“Neka čovjek ne bude beskičmenjak...”*

Ljudi su glede svoje prirode slični biljkama: ima ih slatkih i gorkih, visokih i niskih, pa neka takvi i ostanu.

Slobodno možemo konstatirati da je raznolikost boje kože, njihovih jezika, mogućnosti i moći Allahov dokaz na Zemlji, zato nemoj taj dokaz nijekati svojim ponašanjem.

10. ČVRSTO VJERUJ U SUDBINU!

Allah, dželle šanuhu, objavio je: **“Nema udesa koji zadesi Zemlju, niti zadesi vas, a da nije u Knjizi i prije nego što ga damo Mi...”** (El-Hadid, 22). Pero koje je zabilježilo usud prestalo je pisati, listovi su se osušili, stvar je završena; čovjeka će zadesiti samo ono što mu je Sveznajući Allah odredio, tačnije, neće ga mimoići ono što je određeno da mu se desi, niti će ga zadesiti ono za šta je određeno da ga mimoide.

Ako u ove istine čvrsto povjeruješ i ako ih u sebi “pohraniš”, iskušenja ćeš doživljavati kao Božije darove, to jest sve ćeš okrenuti u svoju korist. A imaj na umu i sljedeći hadis: *“Allah iskuša onoga kome želi dobro.”* Onda

ne dopusti da se uznemiriš ako ti se dijete razboli, ili pak ako umre, ako bankrotiraš, ili ti izgori kuća, jer je sve to Allahovo određenje - u tome je kušnja koju ti Allah šalje da bi ti oprostio grijeha i nagradio te.

Blago onima koje Allah iskuša, a oni se strpe i budu zadovoljni Allahom, Koji daje i uzima, pruža i uskraćuje, Onim Koji neće biti pitan o onome što radi, a ljudi će biti pitani.

Nećeš biti smiren, čovječe, niti ćeš ispravno razmišljati sve dok ne povjeruješ u kada i kader. Zašto da izgaraš zbog onog što ti se već desilo, kad se to, po Allahovoj volji, moralo desiti.

Nipošto nemoj misliti da si mogao spriječiti nesreću! Ne, mi, ljudi, to nismo u stanju, makar nam i bilo krivo što to nismo mogli učiniti; ko hoće neka u ove moje riječi vjeruje, a ko neće ne mora, ja ga ne tjeram, ali...

Još nešto! Povinuj se sudbini prije nego što te savladaju srdžba, kukanje i kajanje. Nastoj osjećati potpunu smirenost pošto poduzmeš sve uzroke i iscrpiš sve mogućnosti pa se zatim desi ono od čega si strepio. I nipošto nemoj reći: "Da sam učinio tako i tako, bilo bi to i to!", već reci: "Allah je odredio i šta je htio uradio je!", kako stoji u jednom hadisu.

I I .
ZNAJ DA S MUKOM
DOLAZI LAST!

Robe Allahov, poslije gladi dolazi sitost, nakon žeđi napojenost, nakon neprespavane noći slijedi dubok san, poslije bolesti dolazi izlječenje... Isto tako, putnik se obično vrati s puta, izađe na Pravi put zalutali, unesrećeni brzo bude oslobođen nesreće, poslije noći zora zarudi: **“A možda će All ahdoista pobjedu dati, ili neki izlaz od Sebe pružiti...”** (El-Maida, 52)

Kad vidiš nepreglednu pustinju, imaj na umu da se iza nje nalaze zelene bašče i debeli hladovi, ili kad vidiš visoku planinu kojoj, tako rekavši, vrha nema, znaj da se, možda, ona baš na tom mjestu prestaje penjati u nebesko plavetnilo.

Sa suzama dolazi osmijeh, sa strahom sigurnost i smirenost... Iskušenje ne može uništiti iskrene vjernike, kao što vatra nije mogla nauditi Ibrahimu, alejhis-selam, jer ga je Allah sačuvao, naredivši vatri da bude hladna i spasonosna njemu, Ibrahimu; kao što more nije obuhvatilo Musaa, alejhis-selam, koji je iskreno, iz dna duše, rekao: “**...doista je sa mnom Gospodar moj, meni će stazu pokazati On!**” (Eš-Šuara, 62); kao što mnogo-bošci nisu mogli vidjeti Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, koji je u prijelomnim trenucima obradovao svog druga, Ebu Bekra, radijallahu anhu, rekavši mu da je Allah s njima, pa ih je obavila sigurnost i smirenost, a, odatle, i osjećaj pobjede.

Oni koji po svaku cijenu nastoje biti sretni, to jest oni koje ograničavaju njihove teške prilike, takvi doživljavaju samo nesreće i žive stiješnjeni jer su “kratkovidni”, a da dalekosežnije gledaju, saznali bi da griješe.

Stoga, nemoj biti potišten, ta nijedno stanje neće vječno trajati; a najbolji je ibadet očekivati izlaz od Allaha. Izlaz će doći, jer se vrijeme neprestalno mijenja, noći donose velike promjene, gajb niko ne poznaje, Mudri je svakim danom nečim zauzet...

I 2 . SVE OKRENI SEBI U KORIST!

Razborit, vješt čovjek nesreću pretvori u dobitak, dok neznalica, kukavica, od jedne nesreće napravi dvije. To nije samo teorija. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, istjeran je iz Meke, pa se nastanio u Medini, gdje je uspostavio državu koju je historija unijela u svoje stranice; Ahmed b. Hanbel bio je utamničen i udaran bičem, pa je postao autoritet među učenjacima ehli-sunneta; šejhul-islam Ibn Tejmijja također je bio utamničen, pa se u tamnici još više usavršio u islamskim znanostima; Es-Serhesi je bačen u zapušteni bunar, odakle je svojim učenicima izdiktirao toliko pravnih pitanja da je to zauzelo ravnih dvadeset tomova; Ibnul-Esir bio je nepokretan, i napisao

je knjige “Džamiul-usul” i “En-Nihajetu fi garibil-hadis”, najpoznatije i najkorisnije knjige u hadiskoj znanosti; Ibnul-Dževzi je prognan iz Bagdada, pa je u izgnanstvu usavršio kiraete; Malik b. er-Rejb obolio je od smrtonosne groznice, pa se posvetio pisanju poezije i napisao predivnu kasidu, ravnu svim kasidama koje su spjevali pjesnici za vrijeme Abasijske imperije; Ebu Zuejbu el-Huzeliju pomrla su sva djeca, i on ih je opjevao u zapanjujućoj, dotad nečuvenoj, kasidi kojoj je historija “ustala na noge”.

Kad dopadneš kakvog problema, usredsredi se na njegovu pozitivnu stranu, kao što od gorkog limuna napraviš slatku limunadu, ili kao što iskoristiš kožu zmije otrovnice, ili kao da te ujede akrep, pa ne kukaš, jer znaš da je tekućina koju je ubrizgao u tebe protivotrov zmijskoj tekućini. Često ljudima određena stvar nije povoljni, ali Allah u njoj veliko dobro dâ.

Tu je i jedan izuzetno poučan primjer za ovo o čemu govorimo. Naime, vlasti u Francuskoj prije zloglasne Francuske revolucije utamničile su dvojicu pjesnika, optimistu i pesimistu. Prvi je pogledao kroz prozor tamnice i ugledao zvijezde, pa se nasmiješio, a drugi, pesimista, provirio je kroz prozor i pogled mu pade na blatnjavu ulicu, te zaplaka.

Opet ću ti ponoviti: u nesreći traži pozitivnu stranu, jer sušto zlo ne postoji, čovjek iz svega može izvući dobrobit za sebe, ostvariti pobjedu i zaslužiti nagradu na budućem svijetu.

I 3.
ZNAJ DA SE ALLAH ODAZIVA
NEVOLJNICIMA!

Kome se obraćaju nevoljnici, koga zazivaju unesrećeni, kome se obraćaju stvorenja i koga spominju svojim srcima?! Svi se oni obraćaju Allahu, osim Koga nema drugog boga.

Sveznajućeg Allaha moramo zazivati u teškoći i u blagostanju, kad nam je lahko i kad nam je teško, u iskušenjima... Njemu se moramo nastojati približiti u nedaćama, iskreno Ga i ponizno moleći, i On će nam poslati Svoju pomoć, naći izlaz i dati da izađemo kao pobjednici.

Uvijek imajmo na umu Allahove riječi: **“Onaj Koji se odaziva nesretniku kad Ga zazove...”** (En-Neml,

62). Allah je Taj Koji spasi davljenika od davljenja, učini da se vrati putnik s puta, smiluje se iskušanom, pomogne obespravljenog, uputi zalutalog, izliječi bolesnog – pod uvjetom da Ga se za to iskreno zamoli.

Dove koje se uče kad je čovjek zabrinut, tužan i potišten možeš naći u hadiskim zbirkama (iz kojih ćeš još naučiti i to kako se treba ispravno obraćati Allahu, kako Mu se obraćati i moliti). A ako to naučiš i primijeniš, svako si dobro postigao; ako ti to bude uskraćeno, pravi si gubitnik. To je tako, jer je upućivanje dove Allahu poslušnost i ibadet, čak je to vrednije od onoga što tražiš. Nadati se da neće biti zabrinut niti nesretan onaj ko ispravno i vješto uputi dovu. Mogu se prekinuti sve veze, ali veza s Allahom nikad se ne može prekinuti; mogu se pred čovjekom zatvoriti sva vrata, ali vrata Allahove milosti nikad se ne mogu zatvoriti. To je tako, jer je On blizu, sve čuje i odaziva se nevoljnicima kad Ga zamole. Allah, Neovisni, Jaki, Jedinī, Slavljeni, poziva tebe, siromašnog slabog potrebitog čovjeka, da Mu se obraćaš i da Ga moliš: “**Zovite Mene! Odazvat ću vam se...**” (Gafir, 60). Značenje je: kad dopadnete iskušenja i nesreće, spominjite Allahovo ime, tražite da vas pomogne i nađe vam izlaz i dâ pobjedu.

Padni Allahu ničice i slavi Njegovo uzvišeno ime pa ćeš biti slobodnjak na ovom svijetu, a spašen na ahiretu! Podigni svoje ruke i usrdno zatraži, budi uporan u molbi, očekuj da će ti se Allah smilovati, lijepo misli o Allahu i Njemu se sasvim posveti!

I 4. DRŽI SE SVOJE KUĆE!

Šerijatom je propisano da se čovjek odvoji, to jest da se sustegne od zla, izbjegava zle ljude, besposličare i one koji su skloni smutnjama. To će ti pomoći da ostaneš smiren i da donosiš mudre, ispravne odluke.

Djelotvoran je lijek izbjegavati sve što čovjeka odvrća od činjenja dobra i od pokornosti Allahu, što su i dokazali oni koji se bave liječenjem ljudskih srca. Stoga ti i ja preporučujem da se držiš svoje kuće.

Ako se budeš sustezao od zla, besposlica i porokâ, ispravno ćeš razumijevati stvari, bit ćeš bogobožan, kajat ćeš se za počinjenje grijeha, spominjat ćeš Allaha...

No, ipak, pohvalno je miješati se s ljudima na skupnim namazima, džumama, predavanjima, međusobnom potpomaganju u činjenju dobra itd. To znači da treba maksimalno izbjegavati sijela na kojima se gubi vrijeme i čine neprimjerene stvari, s društvom koje je sklono smutnjama i lažima. Oni su slični kategoriji ljudi o kojoj Kur'an kaže: **“I da su pošli s vama, ništa vam snage ne bi pridodali i samo bi vam na smetnji bili...”** (Et-Tevba, 47). Ako budeš nepažljiv, upropastit ćeš svoju duševnu uravnoteženost i sigurnost.

Čovječe, spasi se, plači nad svojim grijesima, pazi šta govoriš, i drži se kuće! Ako me ne poslušаш, svaki ćeš dan po nekoliko puta poželjeti da ne postojiš.

Polazem veliku nadu u to da ćeš se sobom zaokupiti i da ćeš iz kuće izaći samo radi lijepe riječi koju ćeš nekom uputiti ili radi nekog dobra koje ćeš učiniti, i tada će tvoj život imati smisla, nećeš gubiti vrijeme uništavajući svoj život, nećeš nikoga ogovarati, neće te nemir nagrizzati, nećeš imati vremena slušati koještarije, niti ćeš imati vremena ružno misliti o drugim ljudima...

Oni koji su to probali znaju da je to tako; a ako neko ne poslušа, pa se bude povodio za pretpostavkama i običnim svijetom, njega slobodno zanemari.

I 5.
ZNAJ DA ALLAH PRUŽA
NADOMJEŠTAJ!

Ne žalosti se, Allah ti neće ništa uzeti, a da ti neće dati bolje od onoga što ti je uzeo, ako se strpiš i budeš se nadao Njegovoj nagradi. Sljedeći su hadisi-kudsiji samo primjer nadomještaja od Allaha: *“Kome oduzmem vid, pa se on strpi, to ću mu nadomjestiti Džennetom”*; *“Kome uzmem dragu osobu na ovom svijetu, pa se on nada nagradi zbog toga, dat ću mu Džennet kao nadomještaj.”*

Evlje, iskreni Allahovi robovi koji su bili iskušani na ovom svijetu, u Firdevsu će biti hvaljeni i dozivani: **“Mir vama neka je za ono što trpjeli ste! Divna li je Kuća najsretnija!”** (Er-Ra'd, 24). Čovjek mora imati na umu

vrijednost nadomještaja i nagrade, pa neka čita sljedeće Allahove riječi: **“Takvim pripadaju blagoslovi od njihova Gospodara, i milost. Takvi su na Stazi pravoj”** (El-Bekara, 157). Blago onima koji su podnosili iskušnja, i radosne li vijesti nevoljnicima!

Život je izuzetno kratak, a ovosvjetske su ljepote bezvrijedne; ahiret je bolji i vječniji, i tamo, na ahiretu, bit će pošteđen patnje onaj ko se ovdje, na dunjaluku, patio; ko se ovdje trudio, tamo će ugodnim životom živjeti. A onima koji su odani dunjaluku, onima koji ga vole više od svega i njemu se predaju, takvima, nadasve, teško pada ako ih mimoide kakva ljepota ili užitak na ovom svijetu, i oni, s druge strane, neophodno doživljavaju nezamislivo velike nesreće, jer za njih postoji samo ovaj svijet, ničemu mimo njega ne posvećuju pažnju.

O ti koji si iskušan nesrećom, ništa te nije mimoišlo, ti si dobitnik! Allah te je iskušao da bi prema tebi milostiv i blag bio, da bi te nagradio. Nevolja ima za rezultat da te očisti i uzdigne iznad ostalih ljudi.

I 6.
ZNAJ DA JE SAMO VJERNIK
SRETAN!

Nesretnik, u pravom smislu te riječi, jeste onaj ko je uskraćen vjerovanja i uvjerenja u vjerske istine, i on je uvijek nesretan, potišten i ponižen. To je Allahovo, dželle šanuhu, obećanje: **“A ko se okrene od Opomene Moje, njemu zbilja tjeskobno življenje pripada...”** (Ta-ha, 124)

Život bez imana nema ni smisla ni vrijednosti. Vjeronanje u Allaha, Gospodara svjetova, čovjeka može usrećiti i otkloniti njegove brige i nemir: “Kad imana i vjere nestane, pravog života više nema”, stoji u stihovima.

O kako je tjeskoban život bez vjerovanja u Allaha! O kako će biti teške posljedice prokletstva onima koji su odstupili od Allahove vjere: **“Mi srca njihova i poglede njihove okrećemo, pa neće vjerovati kao što nisu vjerovali ni prvi put. I u zabludi njihovoj Mi ih prepuštamo da tumaraju.”** (El-En‘am, 110)

Došlo je vrijeme da se ljudi uvjere u islam, da poverjuju u kelimei-šehadet, nakon izuzetno dugog, teškog iskustva koje je pokazalo čovjeku da je robovanje kipovima teška greška, nevjerovanje u Allaha prokletstvo, ateizam lažni, nametnuti način življenja, odnosno da su poslanici istinu donijeli, da je Allah, Kome pripada sva zahvala i vlast, istina, i da On sve može.

Sretan ćeš biti ako budeš snažan vjernik. Potvrdu za to nalazimo u časnom Kur‘anu: **“Koji god da urade dobro djelo, muško ili žensko bili, i k tome u Boga budu vjerovali, Mi ćemo dati njima da prožive u životu lijepome, i zbilja ih na najljepši način nagradom njihovom nagraditi za ono što su činili!”** (En-Nahl, 97)

Življenje u skladu s Objavom ima za rezultat smirenost, vjerovanje u ono što je Allah obećao, ljubav prema Allahu, duševnu čistotu od svih devijacija, mirno podnošenje svih nemilih događaja, zadovoljstvo sudbinom.

Bit će sretan samo onaj ko je zadovoljan Allahom kao Gospodarom, islamom kao vjerom, a Muhammedom, sallallahu alejhi ve sellem, kao vjerovjesnikom i poslanikom.

I 7. PRIDOBIJAJ LJUDE!

Blagost uljepšava svaku stvar, a njeno nepostojanje pomućuje svaku stvar. Sretnici znaju da se ljudi pridobijaju pomoću lijepih, blagih riječi, osmijehom prilikom susreta. Vjernik je sličan pčeli: jede samo lijepo i daje med ukusni. Kad ti Allah pruži priliku da s nekim pričаш, nemoj ga od sebe otjerati, pridobit ćeš ga pomoću blagosti, a silom ćeš ga od sebe samo otuđiti.

Zaista, postoji kategorija ljudi čijoj se pojavi svijet raduje i željno ih očekuje, jer su omiljeni kad govore, i kad daju, i kad uzimaju, i kad se pojave, i kad ih nema u društvu.

Pridobijanje ljudi vještina je kojom vladaju čestiti, plemeniti, i zato su oni uvijek u centru pažnje: ako su

prisutni, ljudi se prema njima lijepo ophode; ako su odsutni, ljudi pitaju za njih i uče im dove.

Sretnici se u svom ophođenju prema ljudima poverde i za sljedećim ajetom: **“Ti na zlo onim dobrim uzvрати, pa će onaj što je neprijateljstvo između njega i tebe odjednom tebi prijatelj prisni postati!”** (Fussilet, 34), to jest, pomoću svojih emocija, prijatne blagosti i nevinog opraštanja oni praktično potiru zlobu koja se nalazi u ljudima, nastoje zaboraviti zlo koje im je neko nanio i ustrajavaju u činjenju dobročinstva. Na ružne riječi njima upućene postupaju kao da ih nisu ni čuli, žive u miru. U hadisima stoji: *“Musliman je onaj čovjek od čijeg su jezika i ruku mirni drugi muslimani. A vjernik je onaj čovjek kome ljudi bez imalo straha mogu povjeriti svoje živote i imetke”*; *“Allah mi je zapovijedio da održavam vezu s onima koji me izbjegavaju, i da opraštam onima koji mi nepravdu nanose, i da dajem onima koji mi uskraćuju.”* Tu je i sljedeći ajet: **“...koji gnjev savlađuju i koji svijetu praštaju...”** (Alu Imran, 134). A takvi zaista zaslužuju nagradu još na ovom svijetu, a to je smirenost i sigurnost. Njima na ahiretu pripada velika nagrada, u blizini Gospodara Milostivog, Svemoćnog, u džennetskim baščama i među rijekama, na mjestu istinskom.

I 8. SPOMINJI ALLAHA!

Iskustvo je veliki dokaz u životu, i nije mi namjera da nekog obmanjem, pa poslušaj moj sljedeći savjet. Ništa ne može pridonijeti širokogrudnosti kao što to može zikr i ništa na vagi nije teže od zikra. Allah, dželle šanuhu, rekao je: **“Sjećajte se vi Mene, pa ću se i Ja sjećati vas!”** (El-Bekara, 152)

Ko ne okusi ljepotu zikra, dunjalučki užitak, neće ući u Džennet na Sudnjem danu. U zikru je spas i zaštita čovjeku od nemira i ovosvjetskog duševnog umora. Štaviše, pomoću njega se najlakše ostvaruju dobitak i uspjeh. Ako meni ne vjeruješ, čitaj Kur'an i Hadis, i vidjet ćeš da govorim istinu. Uostalom, neka bolestan čovjek sam pokuša izliječiti svoje bolesti pomoću zikra.

Zikr također otklanja strah, tugu i brige. I nimalo nije začudno da se oni koji spominju Allaha naprosto odmaraju i uživaju dok čine zirkullah, jer je to osnova islama. Ali jeste začudno kako oni nemarni mogu živjeti bez zikra, oni u vezi s kojima je Uzvišeni Allah rekao: **“I mrtvi su, živi nisu! I ne osjećaju kad će oni koji im se klanjaju proživljeni biti!”** (En-Nahl, 21)

O ti što se žališ na nevolje i neprijatnosti, požuri spomenuti Allahovo ime, a znaš li ikog da kao On ima ime!

Ovisno o tome koliko budeš spominjao Allaha, dželle šanuhu, bit će veće tvoje raspoloženje, smiraj i sreća. To je tako, jer pomoću zikra čovjek ostvaruje oslonac na Allaha, pouzdava se u Njegovu pomoć, kaje Mu se, lijepo misli o Njemu, nada se izlazu od Njega, a On je blizu, i odaziva se na molbe. Zato Mu se skrušeno i ponižno obrati, spominji Njegovo blagoslovljeno ime hvaleći Ga, moleći Njega za potrebe, tražeći od Njega i moleći Ga za oprost. I sigurno ćeš, uz Allahovu pomoć i milost, osjetiti sreću, smirenost, radost i svjetlo, a Allah za dobro daje nagradu na ovom i na budućem svijetu.

19. NEMOJ NIKOME ZAVIDJETI!

Zavist upropaštava društvo. To je hronično oboljenje koje uništava tijelo. Davno je kazano da zavidnik nikad neće osjetiti udobnost i sreću jer se prikazuje kao obespravljeni, a zapravo je zulumćar, odnosno nastoji se predstaviti kao prijatelj, a ustvari je neprijatelj.

Savjetujem prvo sebe, a zatim i tebe da se sustegnemo od zavisti, iz sažaljenja prema sebi, prije nego što pokušamo biti sažaljivi prema drugima. A ako budemo zavidjeli, samo ćemo produbiti svoje brige i pribaviti sebi nesanicu.

Nemoj se začuditi ako te izvijestim da zavidnik zapali veliku vatru, pa se potom u nju sunovrati. Brige, nedostojan život i bolesti posljedica su zavisti.

Još veće zlo u koje upada zavidnik jeste to da se očito protivi sudbini, optužuje Allaha, dželle šanuhu, za nepravdu, ružno se odnosi prema Šerijatu, te naposljetku i prema Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem.

Zavist je bolest zbog koje čovjek neće biti nagrađen, iako izgara od nje do smrti, ili "ozdravi" ako nestane blagodati na kojima on ljudima zavidi. Zna se da se čovjek može nagoditi sa svim kategorijama ljudi, osim sa zavidnikom: s njim se možeš nagoditi samo ako se odrekneš svih Allahovih blagodati, svojih sposobnosti, posebnosti, odlika... Ako to učiniš, on, zavidnik, možda bi bio zadovoljan, ali s bolom u srcu. Allahu, Tebi se utječemo od zla zavidnika kad zavist ne krije!

Štaviše, zavidnik je poput ogromne zmiје otrovnice koja se smiri tek kad svoj otrov ubrizga u nekoga ko joj ništa nije skrivio.

Apeliram da se sustegnemo od zavisti, i da se utječemo Allahu od zla zavidnikâ, koji su uvijek u odstupnici.

20.
PRIHVATI ŽIVOT
ONAKVIM KAKAV ON JESTE!

Ovaj je svijet gorak, težak, nepojmljivo promjenjiv, pomućen, nosi brojne posljedice, a ljudi, opet, žude za njim. U svakom njegovom ukrasu: u djetetu, supruzi, prijatelju, ugledniku, kući, poslu itd. neophodno postoji nešto što čovjeku ponekad zagorča život. (Zato zlo koje se nalazi u određenoj stvari treba suzbiti dobrom koje se u njoj nalazi.)

Allah je odredio da na dunjaluku postoje sušte suprotnosti, vrste, oprečna mišljenja, različiti ljudi, dobro i zlo, radost i tuga... A na onom će svijetu dobrota i ono što je pozitivno biti odvojeni od nereda i zla: prvo će u Džennet, a drugo će u Vatru usplamtjelu.

U hadisu stoji: *“Proketo je sve što je na ovom svijetu, osim zirkullaha i onoga što je u skladu sa zikrom, te osim učenjaka i onoga koji stječe znanje.”*

Čovječe, živi u svojoj stvarnosti, a nemoj “lebdjeti” u svijetu mašte. Prihvati dunjaluk onakvim kakav on i jeste, navikni se na neprijatnosti, ta nećeš na njemu ostvariti sve što budeš htio, niti ćeš imati, između ostalog, savršenog prijatelja, jer savršenost nije odlika ovog svijeta. Također, nećeš imati ni savršenu suprugu. U hadisu stoji: *“Neka vjernik ne mrzi svoju suprugu vjernicu zbog kakve negativne osobine koja se nalazi kod nje, jer ako kod nje bude i prezirao određenu osobinu, bit će zadovoljan drugim njenim odlikama.”*

Budimo umjereni, opraštajmo, prihvatimo ono što nam se nudi, zanemarimo ono što nam nije raspoloživo, a ponekad čak i zatvorimo oči pred određenim stvarima, ne moramo sve primijetiti.

2 I .
UTJEŠI SE RAZMIŠLJAJUĆI
O NEVOLJNICIMA!

Čovječe, kud se god okreneš i kud god pođeš, vidiš samo nevoljnike, u skoro svakoj kući ima ožalošćenih. Nisi jedini koji je dopao kušnje i koji trpi neprijatnosti, vrlo je mnogo ljudi koji to isto trpe. Štaviše, tvoje je iskušenje neznatno u odnosu na iskušenja mnogih drugih ljudi. Znaš li da ima bolesnika koji već godinama leže nepokretni, prevrću se u poostelji, ječe i kukaju od bolova?! Znaš li da postoji mnogo zatvorenika koji već godinama nisu vidjeli sunce, koji znaju samo za svoju ćeliju! Jesi li svjestan veličine iskušenja mnogih roditelja koji su izgubili plod svog srca, jedno ili čak i više djece?!

Imaš li na umu koliko je samo potištenih, zaduženih... Ako svoje iskušenje uporediš s njihovim, primijetit ćeš da si iskušan bezazlenom kušnjom, pa ćeš se zahvaliti Allahu na Njegovoj dobroti i blagosti jer ti nije sve uzeo što imaš, i nadat ćeš se Njegovoj nagradi.

Vrijeme je da se utješiš razmišljajući o svima njima, i vrijeme je da pouzdano znaš istinu o ovom svijetu, koji je zatvor glede vjernika, kuća tuge i nevolje, mjesto gdje se stanje preko noći mijenja. Zar ti je nepoznato da su mnogi imućni zdravi ljudi živjeli s porodicom, pa ih je snašlo kobno iskušenje, te su osiromašili, a i smrt ih je pohodila: **“...a znâno vam je bilo kako smo s njima postupili, i primjere smo vam navodili!”** (Ibrahim, 45)

Također, utješi se promišljajući o iskušenjima kojima je bio izložen tvoj uzor, Božiji Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Naime, na njega su bacali iznutricu deve, ranjavali ga u noge, u glavu, izbijali mu zube u bitkama, izolirali ga u Ebu Talibovom klancu (gdje je bio prinuđen jesti lišće), zatim je prognan iz Meke, pa je potom u Medini udareno na njegovu čast (kad su dvoličnjaci potvorili njegovu suprugu Aišu, radijallahu anha, za preljub), stradalo je njegovih sedamdeset drugova u jednoj

bici, umro mu je sin, kao i skoro sve kćerke, u Medini je zbog gladi vezao kamen oko struka, bio je proglašen pjesnikom, čarobnjakom, vraćem, luđakom, lažovom, ali ga je Allah sačuvao od svega toga. I kud ćeš veće iskušenje od toga! Nadalje, vjerovjesnik Zekerijja ubijen je, Jahja je zaklan, Musa je progнан, Ibrahim je bačen u vatru... I ashabi su bili na kušnjama. Omer je, radijallahu anhu, svirepo ubijen, Osman je kidnapovan, Alija uboden sabljom... A i islamski su učenjaci također prošli kroz razna iskušenja, bili su udarani i kažnjavani.

Uvijek imaj na umu Allahove riječi: **“Mislite li vi da ćete u Džennet ući, a još vam ne dođe iskušenje poput onoga što ga iskusiše oni što prije vas minuše? Pa, njih je pogađala bijeda i bolest, a bili su toliko uznemiravani da bi čak Poslanik i vjernici koji s njim vjerovahu zavapili: ‘Kad će već pomoć Allahova?!’ Eto, Allahova je pomoć blizu, doista!”** (El-Bekara, 214)

22.

REDOVNO OBAVLJAJ NAMAZ!

Allah kaže: **“O vjernici, potporu sebi pribavljajte strpljenjem i namazom...”** (El-Bekara, 153). Ako se prepadneš, ili ako te nešto rastuži, ili se zbog nečeg zabrineš, odmah klanjaj namaz, pa ćeš se smiriti, jer namaz, Allahovom voljom, otklanja tugu i brigu. Kad bi se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, zabrinuo zbog nečeg, rekao bi: *“O Bilale, pozovi na namaz, odmori nas pomoću namaza!”* A Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, najdraže je bilo obavljati namaz, u tome je osjećao neopisivu sreću i smiraj.

U biografiji jedinstvenih vjernika pročitao sam da su oni hitali obaviti namaz sa skrušenošću kad bi ih god

stigla kakva nevolja ili iskušenje, pa bi im se vratili snaga i samopouzdanje i oživili bi svoje ambicije.

S obzirom na to da je namaz najveći uzrok smirenosti, propisano je obaviti namaz u strahu (salatul-havf), to jest u borbi, kad na sve strane sijevaju ubitačne granate i sa svih strana dolijeću smrtonosna tanad.

Generacija koja je iskušana duševnim bolestima mora se vratiti u džamije, njene jedinke moraju padati ničice pred Allahom, prije svega, s namjerom da Allah njima bude zadovoljan, a zatim i s ciljem da se izbave iz te nesnosne patnje. U protivnom, suze će uzeti svoj danak, i tuga će, tako rekavši, pocijepati čovjekovo tijelo; a snaga, smirenost i sigurnost dolaze samo s obavljanjem namaza.

Kad bismo umovali, shvatili bismo da je jedna od najvećih Allahovih blagodati obavljanje pet dnevnih namaza. Naime, zbog namaza Allah oprašta grijehe, pomoću namaza podiže nas na visoke razine, liječi nas od raznoraznih bolesti, tješi u iskušenjima, daje nam duševnu čistotu, uvjerenje, zadovoljstvo...

I nimalo ne sumnjaj da su preko svake mjere nesretni oni koji ne posjećuju džamije, oni su nemjerljivo tužni i potišteni. Allah će učiniti da nastradaju i poništiti će sva njihova djela.

23. OSLANJAJ SE NA ALLAHA!

Među najveće plodove vjerovanja u Allaha i najljepše osobine vjernikâ jestu prepuštanje stanja u kojem se nalaze Allahu, oslonac na Njega, vjerovanje u Njegovo obećanje, zadovoljstvo sudbinom, lijepo mišljenje o Allahu, očekivanje izlaza od Njega... i tada će čovjek zadovoljno prihvatiti konačnicu, i naći će da ga Allah čuva, štiti i pomaže.

Sjetimo se Ibrahimove, alejhis-selam, situacije! Nevjernici su ga bacili u vatru, pa je on rekao: "Dovoljan je nama Allah! Divan li je On zaštitnik!", i Allah je učinio da ta vatra bude hladna i spasonosna za njega. Isto tako, neko je pokušao zatražiti Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i ashabe pozivajući se na brojnost nevjerničke

vojske, pa su i oni rekli: “Dovoljan je nama Allah! Divan li je On zaštitnik!” Allah je u vezi s tim događajem objavio sljedeće ajete: “**...i onima kojima se, kad im je svijet govorio: ‘Okupljaju se ljudi protiv vas, pa ih se čuvajte!’ – vjerovanje njihovo povećalo. Takvi su govorili: ‘Dosta je nama Allah! Divan li je On zaštitnik! I oni se vratiše s blagodatima i obiljem od Allaha i ništa ih ne zadesi od zla! Pa Allahovo zadovoljstvo sljedahu. A Allah je posjednik obilja golemog!’**” (Alu Imran, 173, 174)

Čovjek, slabo i nemoćno stvorenje, nije u stanju oduprijeti se nesrećama ni iskušenjima, sâm ne nalazi načina da se oslobodi pritiska ovosvjetskih neprijatnosti, ali je to u stanju ako se osloni i pouzda u Svemogućeg Allaha: “**I na Allaha se, ako ste vjernici, vi oslonite!**” (El-Maida, 23)

Ako želi izbjeći neprijatnosti, čovjekovo geslo treba biti: “Dovoljan je nama Allah! Divan li je On zaštitnik!”

Ako si prezadužen (a imaš neznatna primanja), ako se razboliš, ako dopadneš bilo kakvog iskušenja, ako se pobojiš za budućnost, ako se sjetiš nemilosrdnosti zulumčara, neka tvoje geslo bude: “Dovoljan je nama Allah! Divan li je On zaštitnik!” A dovoljno je, zaista, to što Allah upućuje i pomaže čovjeka.

24. PUTUJ PO ZEMLJI!

Putuj po Zemlji, pa će ti grudi prostrane biti i nećeš se ni za šta brinuti. Putuj i razmišljaj o ajetima koji se nalaze u svemiru i na Zemlji, i vid jet ćeš Allahovu moć i ljepotu Njegova stvaranja. Slobodno izađi iz kuće i prošetaj lijepim, otmjenim parkovima, uspenji se na kakvo visoko brdo, spusti se u dolinu, popni se i na drvo, napij se slatke izvorske vode, pomiriši ružu... pa ćeš osjetiti slobodu u duši, i sreću, kao što je osjeti ptica dok leti, ali, hodeći po Zemlji prostranoj, ne zaboravi Stvoritelja.

Uporan boravak u tijesnoj sobi, pogotovu ako je čovjek besposlen, sigurno vodi u samoubistvo. Znaj da je tvoja kuća samo sićušni dio svijeta, i da si ti samo jedan

od miliona ljudi. Ako to priznaješ, zašto se onda predaješ tuzi, zbog čega ne uživaš putujući po Zemlji?! Zašto sebi ne priuštiš užitek recitiranja Kur'ana u prirodi, uz cvrkut ptica dok pjevaju o ljubavi, ili pored potoka koji žuboreći govori o prevaljenom putu s vrha brda?!

Doktori preporučuju putovanje onima koji se nalaze u teškom psihičkom stanju, onima koje je skoro ubila monotonija rodnog mjesta. Zato putujmo, radujmo se i razmišljajmo: **“...i koji razmišljaju o stvaranju nebesa i Zemlje: ‘Gospodaru naš! Ovo nisi uzalud stvorio Ti! Slavljen neka si! Sačuvaj nas kazne u Vatri...’”** (Alu Imran, 191)

25.

BUDI STRPLJIV!

Strpljivost je osobina kojom se mogu okтити samo oni jedinstveni ljudi, koji dobrodušno prihvataju neprijatnosti, s velikom snagom i voljom za životom. Šta bi se desilo da ljudi nisu strpljivi?! I postoji li, uostalom, drugo rješenje i druga poputnina osim strpljivosti?!

Jedan je velikan uvijek bio na nekakvom iskušenju, kad god bi jedno minulo, drugo, još teže, snašlo bi ga, ali se on “naoružao” strpljivošću i oslonjanjem na Allaha. To ga je potaklo da spjeva sljedeće stihove: “Vrijeme u kojem živim ne poznaje me dovoljno, ne zna da sam čvršći od njega, i da su iskušenja njegova bezazlena./Pokazivalo mi je koliko obijesno može biti, a ja njemu pokazah kako se ponaša onaj ko se strpljivošću okiti.”

Strpiti se mogu samo dobri, čestiti vjernici. Sjetimo se situacije kad se Ebu Bekr, radijallahu anhu, razbolio, pa su ga posjetili neki ljudi i upitali: “Hoćeš li da pozovemo ljekara?’, zabrinuti, upitaše prisutni. On samo odgovori: ‘Ljekar me već pregledao.’ ‘I šta je konstatirao?’, uporni su. On odgovori: ‘Rekao je da čini što je Njemu volja.’” (Oni tada shvatiše da Ebu Bekr, radijallahu anhu, misli na Allaha.)

Budi strpljiv, a strpljiv ćeš biti samo uz Allahovu pomoć, i nadaj se izlazu, budi siguran u lijepu konačnicu, teži da zaslužiš nagradu, da ti zbog kušnje koje dopadneš budu oprosteni grijesi. Strpi se ma kakva te nesreća zadese, jer pomoć dolazi sa strpljenjem, izlaz s nevoljom, last s mukom.

Čitaj biografiju velikana koji bijahu strpljivi u izuzetno teškim kušnjama i ostaše dosljedni istini. I ne bi prošlo mnogo vremena, a oni su osjetili olakšanje, svjetlo i izlaz. Štaviše, neki se čak nisu ograničili samo na strpljivost, već su prizivali iskušenja govoreći: “O neprilike, ako imate još nešto za čim posegnule niste, a čime se plemići ponižavaju, posegnite za njim i mene ponizite!”

26.

NE DOPUSTI DA TE UZNEMIRI SVE ŠTO ČUJEŠ!

Neki ljudi ne spavaju jer se u njima naprosto “vode odlučujuće bitke”, saživljavaju se sa svim događajima, ljute se zbog poskupljenja namirnica, suše, inflacije itd., a, poslije svega, ostaje im samo briga, možda obole od čira na želucu, visokog krvnog pritiska, pa čak i od šećerne bolesti. Uvijek su uznemireni i potišteni, misleći da je svaki povik usmjeren protiv njih.

Dat ću ti savjet: nemoj dopustiti da te uznemiri svaka hrđava vijest, neka se dešava ono što se dešava, nemoj zbog toga “izgarati”. Zašto primati k srcu sve što svijet priča?! Treba li svemu tome biti podložan, pa naposljetku sebe upropastiti?! Ne treba, naravno.

Principijelni ljudi, oni koji slijede istinu, sve okrenu o svoju korist i iz svih dešavanja izvuku pouku, te im to poveća iman, dok ta ista dešavanja kod kukavica povećavaju strah i nemir. Niko, osim vjernika, spremnije ne može dočekati iskušenje i hrđavu vijest, jer je on smion, hrabar, odvažan, uvjeren, hladnokrvan, promišljen, širokogrudan... A kukavica se svakodnevno pati, očekuje posljedice određene nesreće, a često se radi čisto o uobrazilji.

Bit ćeš sretan i zadovoljan ako ne dopustiš da te pokolebaju oni koji sumnjaju i ako se ne budeš žalostio zbog spletki spletkaroša. Budi čvrst poput planine, kojoj vjetrotvi iskušenja ne mogu nauditi, pa će ti Allah pomoći i na tebe smiraj spustiti. A neka Svevišnji Allah milostivo pomogne onima čija srca, jer preferiraju dunjaluk, nisu postojana.

27.
NE OBRAĆAJ PAŽNJU NA
BEZAZLENE PROBLEME!

Postoje, nažalost, ljudi koji se uznemiravaju zbog bezazlenih problema. Pjesnik je spjevao: "U očima beznačajnih ljudi beznačajne su stvari velike,/a velikani koban slučaj kao bezazlen prihvate."

Razmisli samo kako su niske ambicije dvoličnjakâ i kako su oni neodlučni! Evo kako su govorili: "**Ne idite u borbu po žegi!**" (Et-Tevba, 81); "**Dozvoli mi da u boj ne idem i na kušnju me ne stavlja!**" (Et-Tevba, 49); "**Allah i Njegov Poslanik samo su nam obmanu obećali!**" (El-Ahzab, 12); "**Kuće su naše nezaštićene!**" (El-Ahzab, 13) "**Bojimo se kakve nesreće da**

nas ne snađe!” (El-Maida, 52). O kako su iskvareni i nesretni oni koji su tako govorili!

Ima ljudi kojima je jedina briga zadovoljiti svoje prohtjeve, zgrnuti što više imetka, živjeti za ono što nije vrijedno spomena, pa nikad i ne shvate da postoje i neke druge vrijednosti radi kojih se vrijedi žrtvovati.

Mnogo je i onih koji su stalno zabrinuti zbog svađe sa suprugom, ili zbog neposlušnosti djeteta, ili zbog nesporazuma s rođakom, ili zbog toga što su čuli da je neko rekao nešto neprimjereno, ili zbog određene situacije...

Budući da nemaju uzvišene ciljeve i visoke ambicije koje ih vode, takvi se moraju baviti svakodnevnim problemima. A davno je rečeno: “Kad se voda izlije iz posude, zrak je ispuni.” Dakle, uvijek ima nešto o čemu bi čovjek mogao razmišljati i nervirati se zbog toga, ali zavređuje li svaki problem da se čovjek zbog njega umara i trudi oko njegovog rješavanja?! Treba li svakom problemu posvetiti vrijeme, živce, umne sposobnosti i ličnu udobnost?! Ne treba. To je sušta propast. Psiholozi kažu da čovjek svemu treba odrediti razumnu granicu. Od tih njihovih riječi istinitije su i preciznije Allahove riječi: **“On svakoj stvari mjeru već odredio je!”** (Et-Talak, 3).

A ne smije se, naravno, u tome pretjerati, niti svakodnevnne probleme potpuno zanemariti.

Ovdje ćemo spomenuti visinu ambicija plemenitih ashaba koji su dali prisegu na vjernost na Hudejbiji, pa su zaslužili Allahovu naklonost, a s njima je bio i čovjek koji je dao prednost sređivanju jahalice, pa ga je mimoišla prisega, te je bio uskraćen dobra i vrijednosti prisega.

Obećavam ti da ćeš biti sretan i bezmjerno radostan ako se ne budeš bavio bezazlenim i niskim stvarima!

28.
BUDI ZADOVOLJAN
ONIM ŠTO IMAŠ!

O ovome smo već nešto kazali, a želja mi je ovaj fenomen na ovom mjestu bolje objasniti. Nije zgoreg ponoviti da nas časni Kur'an uči ovom principu, kad kaže: **“To što ti dajem ti uzmi i od zahvalnih ljudi budi!”** (El-E'raf, 144)

Imajmo na umu da je većina prvih učenjaka i običnih ljudi bila siromašna, ponekad čak bez onog osnovnog za život, a kamoli da su imali prostrane kuće, snažne jahalice, vrijedne slugе itd. Pa, ipak, mnogi od njih živjeli su sretno, štaviše, tu su sreću prenosili i na druge ljude. Zašto? Zato što su ono što su imali koristili na

ispravan način, pa je Allah, dželle šanuhu, blagoslovio i njih, i njihovo vrijeme, i njihove sposobnosti. Nasuprot njima je kategorija ljudi koji imaju obilan imetak, i djecu, i svakojake blagodati, a opet su nesretni. Zašto? Zato što su zanemarili istinu i odstupili od urođene prirode, Allahove vjere. I upravo je to neporeciv dokaz da se sreća ne može dosegnuti samo bogatstvom.

I sam znaš da postoje ljudi s najvišim svjetovnim zvanjima, ali se za njih ne zna kad je riječ o njihovom širenju znanja, njihovom dobrobiti ostalih ljudi; nikakve pozitivne tragove iza sebe ne ostavljaju. A postoje i oni s ograničenim znanjem, koji su učinili pravi preporod u popravljanju stanja ljudi i pribavljanju koristi društvu.

Ako želiš biti sretan, budi zadovoljan i izgledom koji ti je Allah dao, svojim društvenim statusom, bojom glasa, moći zapažanja, prihodima... A neki skromni učenjaci još su rigorozniji glede toga. Oni vele da čovjek koji želi osjećati sreću mora biti spreman na zadovoljstvo i s daleko nižim statusom, prihodima i sl. Stoga su spjevali stih: "Ako si pronicljiv, znat ćeš da je najveća sreća, željeti da imaš mnogo manje od onoga što Allah ti daje."

Usput, možemo spomenuti imena ljudi koji se nisu mogli baš pohvaliti svjetovnim statusom, ali ih je

historija ipak zabilježila. Između ostalih, to su: Ata b. Ebu Rebbah, svojevremeni autoritet među učenjacima, bio je šticećenik, tubasta nosa, paralizirane ruke, upadljivo kovrčave kose; El-Ahnef b. Kajs, najblaži Arap svih vremena, bio je jako mršav, grbav, kratkonog; El-Eameš, svojevremeni muhadis, bio je također šticećenik, kratkovid, izuzetno siromašan, nosio je pohabanu odjeću, nije se imao čime dotjerati, a niti svoju kuću urediti...

Ma ne moramo o njima govoriti! Zašto se ne sjetimo odabranika Božijih, najboljih ljudi, vjerovjesnikâ, alejhimus-selam?! Mnogi su bili pastiri, Davud je bio izrađivač pancirâ, Zekerijja stolar, Idris krojač...

Dakle, tvoja je istinska vrijednost u tvojim sposobnostima, djelima, u doprinosu koji nudiš drugima i lijepom ponašanju, pa stoga ne žali ako nisi napadno lijep, ili izuzetno imućan, ili ako nemaš potomstvo... Bit ćeš sretan ako budeš zadovoljan onim što imaš: **“Mi među njima raspodjeljujemo što im je za život potrebno na svijetu ovom...”** (Ez-Zuhruf, 32)

29.
ČESTO RAZMIŠLJAJ
O DŽENNETU!

Ako ponekad nemaš dovoljno hrane, ili ako ne možeš kupiti sve što poželiš, ili ako si tužan, ili ako si bolestan, ili ako bankrotiraš, ili ako si obespravljen, sjeti se džennetskih užitaka, udobnosti, radosti, sigurnosti, vječnosti... Ako budeš uvjeren u postojanje Dženneta i budeš radio dobra djela, sve ćeš negativnosti pretvoriti u dobit, kušnje u darove.

Razumni su samo oni ljudi koji se pripremaju za ahiret, jer je ahiret bolji i vječniji. A bespogovorno će propasti oni koji srljaju i smatraju da je ovaj bezvrijedni svijet njihova konačna stanica i krajnji doseg njihovih

želja. (Zato se ovi potonji slabo snalaze u kušnji, najviše žale kad ih nešto mimoide.) S obzirom na to da nemaju na umu budući svijet, ne žele da im iko i išta pomuti njihovo uživanje, a kamoli da im ga uskrati. A da se oslobode koprene koja im zastire srce i vid, vidjeli bi da se moraju okrenuti budućem svijetu, pa bi se potrudili da zasluže džennetske ljepote, pomno bi slušali kur'anske ajete koji govore o tim istim ljepotama. A Džennet je, tako mi Allaha, kuća za koju se vrijedi potruditi i nesebično namučiti.

Jesmo li ikad pokušali zamisliti život dženetlija, koji nikad neće biti ni bolesni, ni tužni, niti će ikad umrijeti, niti će ikad ostarjeti, niti će moći pohabati odjeću, u odajama čija je spoljašnjost vidljiva iz unutrašnjosti, i čija je unutrašnjost vidljiva spolja... Jesmo li ikad sebi pokušali predočiti uživanja koja niko nije vidio, niti je iko za nešto slično čuo, niti je ikom takvo nešto moglo pasti na um?!

Eto, znajmo i to da u Džennetu postoji stablo kroz čiji hlad jahač mora jahati više od stotinu godina da bi ga prevalio, i da postoje šatori visine šezdeset milja, i da džennetske rijeke neprestano teku, i da su njegovi dvorci blistavi, i da je voće nadohvat ruke, i da tamo postoje

bistri izvori, i visoke postelje, i da su čaše postavljene, i jastuci poredani, i ćilimi rasprostrti...

Znamo li šta znači biti savršeno radostan, neizmjereno veseo, uživati u predivnim mirisima koji sve ispunjavaju, imati na raspolaganju sve što čovjek poželi... Tako je u Džennetu. Pa gdje nam je um, zašto ne razmislimo?!

Ako te čeka ovakvo mjesto povratka, onda kušnju smjelo podnesi, raduj se iskušenju, upravo ćeš zbog nje zaslužiti Džennet.

Radimo dobra djela, zaslužiti ćemo nagradu i Allahovu blizinu, bit će nam rečeno: **“Mir vama neka je za ono što trpjeli ste! Divna li je Kuća naj sretnija!”** (Er-Ra’d, 24)

30. BUDI UMJEREN!

Razum i Šerijat iziskuju da čovjek bude umjeren, da ne pretjeruje u nekim stvarima i djelima niti da ih zanemaruje. Ako želiš ostvariti sreću, moraš kontrolirati svoje emocije i zanos u svemu: u zadovoljstvu, u srdžbi, u radosti, u tuzi. Prelaženje granica i pretjerivanje u životu oblik je nepravde prema sebi.

U islamu za sve postoji mjera, život zapravo i počiva na umjerenosti. Možda si i ti sreo ljude s kojima je vrlo teško živjeti, utoliko prije jer udovoljavaju svoji prohtjevima i povode se za svojim emocijama i željama. A takvi obično preuveličavaju sve što se dešava, tumaraju u mraču i njihovim srcem obično zavlada pakost, netrpeljivost

i zloba, jer žive nestvarnim, izvještačenim životom, pa pomisle da su svi protiv njih, da ih sve vreba u zasjedi. Težak je njihov život.

Kad smo već kod toga, treba znati da je širenje uzne-miravajućih vijesti zabranjeno islamom, to je niskost, tome su skloni samo ljudi koji nemaju vrijednosti ni principâ, oni koji misle da je svaki povik usmjeren protiv njih.

Ukroti svoje osjećaje, ta obično se ne desi većina stvari od kojih se čovjek pribojava. Ako strahuješ od nesreće, možeš pretpostaviti kako se situacija može razvijati, možeš čak predvidjeti i onu najgoru mogućnost, to jest pripremiti se na nju, a u tom ćeš slučaju dobro podnijeti nesreću, ako te uopće i pogodi.

Dakle, stvari postavi na svoje mjesto, nemoj preuveličavati nijedan događaj, ne povodi se za maštarijama i lažnim iluzijama, već svemu umjereno priđi. Pogledaj kako je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učio ljude umjerenosti: *“Kad voliš, voli umjereno, jer onaj koga voliš može ti jednog dana mrzak postati. A kad mrziš, također mrzi umjereno, jer onaj koga mrziš može ti jednog dana drag postati.”* Tu je i sljedeći ajet: **“All ahće, zbilja, staviti ljubav između vas i onih s kojima ste u neprijateljstvu**

**bili! A Allah je svemoćan, Allah prašta i On je samilo-
stan.” (El-Mumtehina, 7)**

Ovu našu knjižicu završit ćemo konstatacijom da su bespredmetni i neopravdani mnogi strahovi koje ljudi nose u sebi, i na osnovu toga, davni je pjesnik spjevao: “Srcu sam se svom obratio: ‘Ako kakve brige dopadneš, raduj se jer većina strahova neopravdana je.’”

POGOVOR

Plemeniti čitaoče, od ovih savjeta nećeš imati koristi ako ih ne pokušaš primijeniti u praksi, na svom radnom mjestu, u životu. A ja jamčim da ćeš, ako ih primijeniš, živjeti mnogo boljim i kvalitetnijim životom od onog kojim sad živiš. Živjet ćeš sretno, ugodno, blagoslovljeno, pa ćeš, ako Bog dâ, pomoću toga dospjeti do vječnog, smirenog života u Džennetu.

Allahu, daj nam dobro na ovom i na budućem svijetu, i sačuvaj nas od kazne u Vatri.

Preostaje nam da ovu brošuru završimo Allahovim riječima: **“Slavljen neka je Gospodar tvoj, Gospodar dostojanstva, i neka je visoko iznad onoga što Mu pripisuju oni! I mir neka je na poslanike, a hvala Allahu, svjetova Gospodaru!”** (Es-Saffat, 180-182)

SADRŽAJ

UVOD	5
1. BUDI ZAHVALAN ALLAHU NA BLAGODATIMA!	7
2. NE OSVRĆI SE NA PROŠLOST!	10
3. POSVETI SE DANAŠNJEM DANU!	13
4. NE POŽURUJ BUDUĆNOST!	17
5. BUDI SPREMAN NA NEPRIJATELJSTVO LJUDI!	19
6. NE OČEKUJ ZAHVALNOST OD LJUDI!	22
7. ČINI DOBROČINSTVO LJUDIMA!	25
8. ISKORISTI SLOBODNO VRIJEME!	27
9. NE BUDI BESKIČMENJAK!	29
10. ČVRSTO VJERUJ U SUDBINU!	31
11. ZNAJ DA S MUKOM DOLAZI LAST!	33
12. SVE OKRENI SEBI U KORIST!	34
13. ZNAJ DA SE ALLAH ODAZIVA NEVOLJNICIMA!	38
14. DRŽI SE SVOJE KUĆE!	41
15. ZNAJ DA ALLAH PRUŽA NADOMJEŠTAJ!	43

16. ZNAJ DA JE SAMO VJERNIK SRETAN! 45
17. PRIDOBIJAJ LJUDE! 48
18. SPOMINJI ALLAHA! 50
19. NEMOJ NIKOME ZAVIDJETI! 52
20. PRIHVATI ŽIVOT ONAKVIM KAKAV ON JESTE! 54
21. UTJEŠI SE RAZMIŠLJAJUĆI O NEVOLJNICIMA! 56
22. REDOVNO OBAVLJAJ NAMAZ! 59
23. OSLANJAJ SE NA ALLAHA! 61
24. PUTUJ PO ZEMLJI! 63
25. BUDI STRPLJIV! 65
26. NEDOPUSTI DA TE UZNEMIRI SVE ŠTO ČUJEŠ! 67
27. NE OBRĆAJ PAŽNJU NA BEZAZLENE PROBLEME! 69
28. BUDI ZADOVOLJAN ONIM ŠTO IMAŠ! 72
29. ČESTO RAZMIŠLJAJ O DŽENNETU! 75
30. BUDI UMJEREN! 78
- POGOVOR 81

ISBN 978 9958 694 60 8

